

Nr. 03/2011
ISSN 1503-8017
KLIMA
Oslo, 01.04.2011

Været i Norge Klimatologisk månedsoversikt Mars 2011

Knut Iden, Ketil Isaksen, Stein Kristiansen, Jostein Mamen, Hanna Szewczyk-Bartnicka

Stiv kuling 14 m/s og blå himmel den 3. mars ved Norges høyest liggende offisielle værstasjon på Juvvasshøe i Jotunheimen, 1894 m o.h. Hellstugubrean, Hellstugutindan og Memurutindan ses i bakgrunnen. Foto: met.no

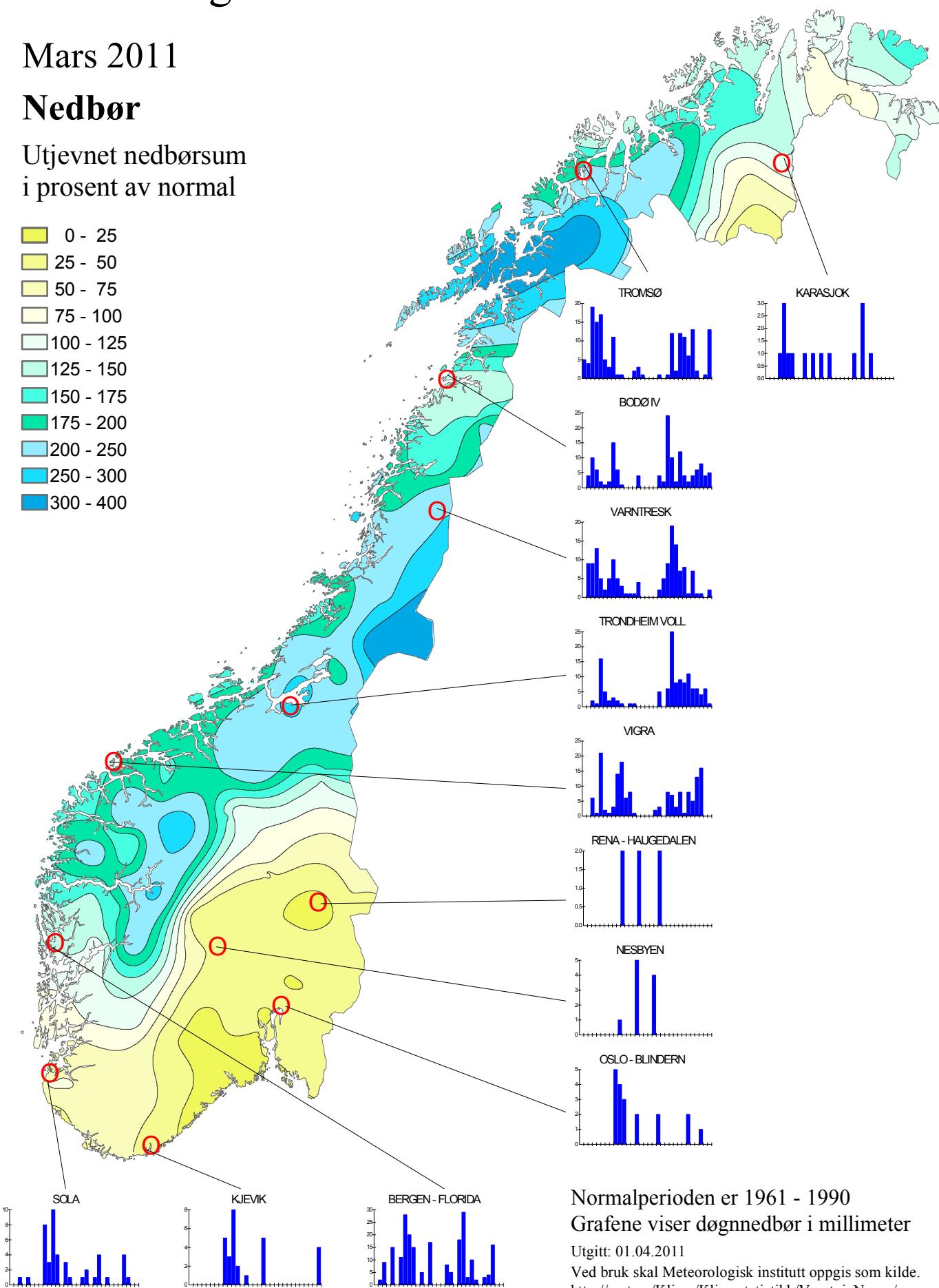
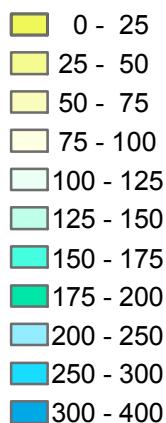
Månedstemperaturen for mars var 1,3 °C over normalen for landet som helhet. For store deler av landet var den over normalen, og i deler av Finnmark hele 3-4 grader over. Månedsnedbøren for Norge var 145 % av normalen. Områder i Nord-Trøndelag, Nordland og Troms har fått mer enn 300 % av normalen og enkelte steder fikk sin våreste mars på over 25 år. Flere steder i Sogn og Fjordane fikk godt over 100 mm nedbør på ett døgn og en rekke stasjoner satte ny rekord for døgnnedbør. Nedbørstasjonen Eimhjellen (Gloppen) toppet med 144,8 mm den 22.

Klimatologisk månedsoversikt

Mars 2011

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990
Grafene viser døgnnedbør i millimeter

Utgitt: 01.04.2011

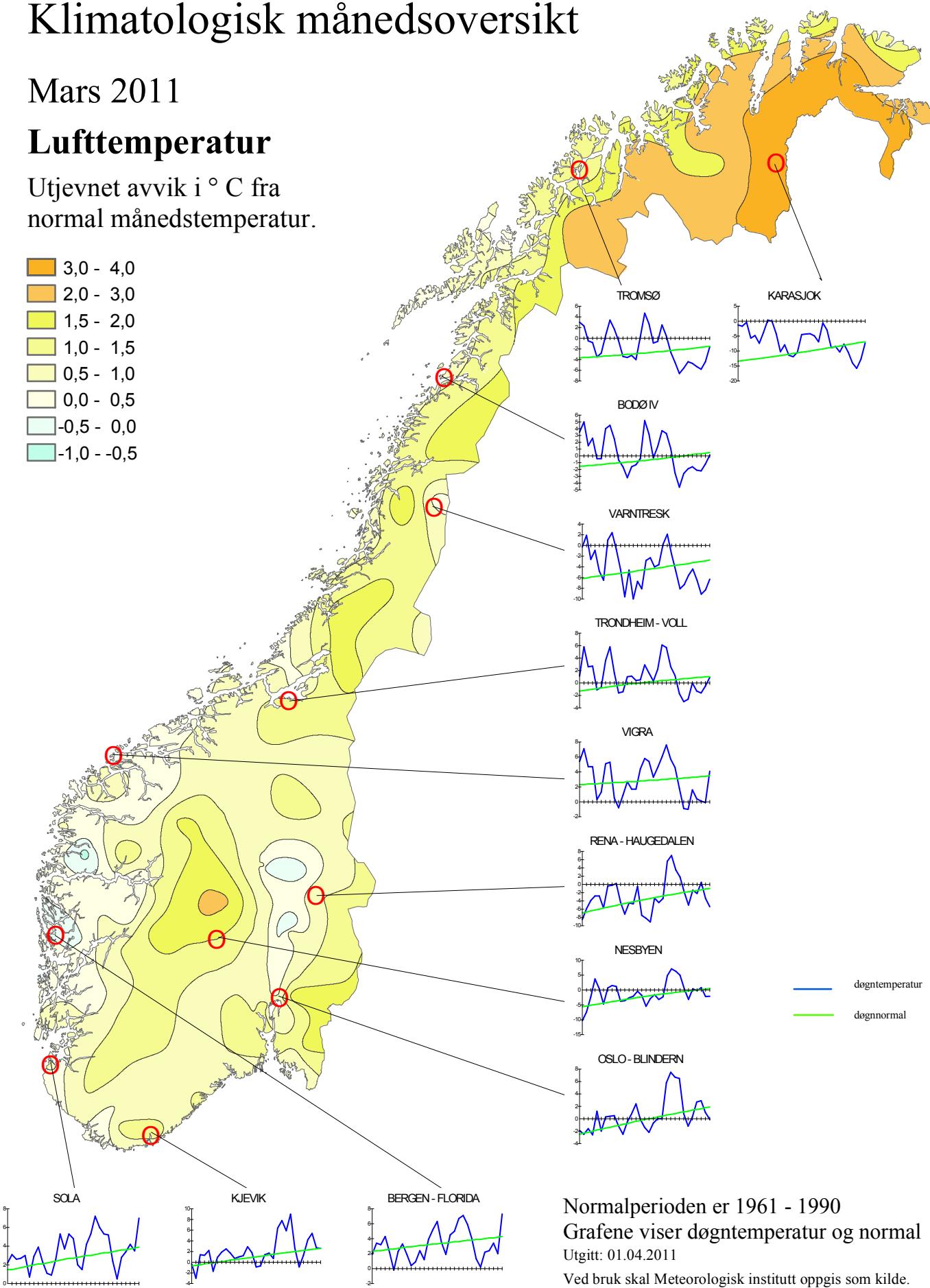
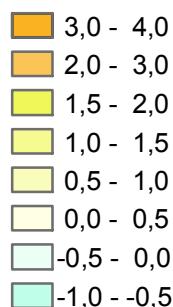
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Klimatologisk månedsoversikt

Mars 2011

Lufttemperatur

Uttevnet avvik i ° C fra
normal månedstemperatur.

Normalperioden er 1961 - 1990
Grafene viser døgn temperatur og normal
Utgitt: 01.04.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Været i Norge - mars 2011

Månedstemperaturen for mars var 1,3 °C over normalen for landet som helhet. For store deler av landet var den over normalen, og i deler av Finnmark hele 3-4 grader over. Månedsnedbøren for Norge var 145 % av normalen. Områder i Nord-Trøndelag, Nordland og Troms har fått mer enn 300 % av normalen og enkelte steder fikk sin våreste mars på over 25 år. Flere steder i Sogn og Fjordane fikk godt over 100 mm nedbør på ett døgn og en rekke stasjoner satte ny rekord for døgnnedbør. Nedbørstasjonen Eimhjellen (Gloppen) toppet med 144,8 mm den 22.

Lufttemperatur

Månedstemperaturen for landet som helhet i mars var 1,3 °C over normalen og dette er ca. den 30 varmeste i serien som går tilbake til 1900. For store deler av landet var den over normalen. Unntaket var noen få stasjoner i Hedmark, Oppland, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Nordland. I deler av Finnmark var den 3-4 grader over normalen.

Høyest månedstemperatur kom langs kysten fra Rogaland til Møre og Romsdal. Varmest var det på Sola med 3,5 °C (0,8 °C over normalen), etterfulgt av Svinøy fyr med 3,4 °C (0,2 °C over normalen), Fister - Sigmundstad og Kråkenes begge med 3,3 °C (hhv 0,7 °C og 0,3 °C over) og Ålesund med 3,2 °C (foreløpig ingen normal). Laveste månedstemperatur kom i fjellet i Sør-Norge og på Finnmarksvidda. Kaldest var det på Juvvasshøe med -10,0 °C (foreløpig ingen normal), etterfulgt av Sihcjavri med -8,5 °C (2,8 °C over), Sognefjellhytta med -8,1 °C (1,3 °C over) og Suolovuopmi - Lulit med -8,0 °C (1,8 °C over).

Høyeste maksimumstemperatur kom på Kongsberg brannstasjon med 16,0 °C den 21. mars. Suolovuopmi - Lulit registrerte landets laveste minimumstemperatur med -30,1 °C 29. mars.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene er månedsnedbøren for landet som helhet 145 % av normalen. Dette er den 10 våreste mars for landet som helhet i serien som går tilbake til 1900. Våtest i denne serien er 1900 med 195 %. Enkelte områder i Nord-Trøndelag, Nordland og Troms har fått over 300 % av normalen og enkelte steder fikk sin våreste mars på over 25 år (se egen liste). For Trøndelag er årets mars den 6. våreste med 235 %. Våtest er her 1931 med 335 %.

Botnen i Førde fikk mest nedbør av stasjonene i denne oversikten med 478,6 mm (212 % av normalen), etterfulgt av Takle med 413,1 mm (161 %) og Førde - Tefre med 372,0 mm (216 %). Deler av Østlandet og Finnmarksvidda fikk minst nedbør. Veines i Neiden fikk minst med 3,3 mm (16 %), etterfulgt av Sihccajavri med 6,2 mm (41 %) og Hamar og Rena - Haugedalen, begge med 6,5 mm (16 % av normalen for Rena, mens Hamar foreløpig ikke har noen normal).

Botnen i Førde målte størst døgnnedbør av stasjonene i denne oversikten med 116,9 mm den 22. Imidlertid målte nedbørstasjonen 144,8 mm i det samme nedbørdføgnet. Flere nedbørstasjoner i Sogn og Fjordane fikk godt over 100 mm og en rekke stasjoner satt ny rekord for døgnnedbør (se egen liste).

I slutten av mars er det betydelig mindre snø enn normalen i de fleste fjellområdene av Sør-Norge med unntak av deler av Sogn og Fjordane. Det er mer snø enn normalen langs kysten av Sør-Norge og Trøndelag. Unntak er kysten av Rogaland og Hordaland hvor det er snøbart. Snøtilstanden har gått fra tørr til fuktig i store deler av lavlandet i Sør-Norge, hvor det har vært en god del smelting.

Arktis og maritimt - mars 2011

Arktis

Månedstemperaturen på Svalbard var over normalen. Svalbard lufthavn fikk $-12,7^{\circ}\text{C}$ ($3,0^{\circ}\text{C}$ over normalen), Ny-Ålesund fikk $-12,8^{\circ}\text{C}$ ($1,4^{\circ}\text{C}$ over), Bjørnøya fikk $-4,7^{\circ}\text{C}$ ($2,9^{\circ}\text{C}$ over) og Hopen fikk $-10,4^{\circ}\text{C}$ ($3,3^{\circ}\text{C}$ over). Månedstemperaturen på Jan Mayen var $-5,9^{\circ}\text{C}$ ($0,2^{\circ}\text{C}$ over)).

Høyeste maksimumstemperatur kom på Akseløya med $4,7^{\circ}\text{C}$ 17. mars. Sveagruva hadde den laveste minimumstemperaturen med $-35,0^{\circ}\text{C}$ 13. mars.

Ny-Ålesund fikk med 88,2 mm (196 % av normalen) mest nedbør av de arktiske stasjonene etterfulgt av Bjørnøya med 68,2 mm (244 %) og Jan Mayen med 65,7 mm (119 %).

Ny-Ålesund målte størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med 31,1 mm 18. mars.

Maritimt

Største vindhastighet på de maritime stasjonene i mars var 27,7 m/s (full storm), målt på Norne den 2. med retning fra V. De høyeste bølgene ble også målt på Norne den 2. med 12.6 m i signifikant bølgehøyde. Denne bølgehøyden ble også målt på Heidrun i samme værsituasjon.

Månedstemperaturen for mars på Ekofisk var $5,3^{\circ}\text{C}$. I denne måleserien som går tilbake til 1980 er det 13 år med høyere mars middel. Varmest er 1990 med $7,6^{\circ}\text{C}$ og kaldest 1996 med $2,3^{\circ}\text{C}$.

Sjøtemperatur målingene for mars mangler på Ekofisk.

	FX	DD	Dt	Max Hm0	Dt	TAM	Av	Per	TWM	Av
Norne	27,7	255	2	12,6**	2	2,6	-	-	-	-
Heidrun	25,1	255	2	12,6	2	2,9	-0,3	96-03	7,6	-
Draugen	26,1	215	2	10,6	2	3,5	0,0	96-03	7,1	-
Gullfaks C	20,3	240	8	7,5	8	4,8	0,1	80-03	5,7	-
Troll A	20,9	170	17	7,3	8	4,2	-	-	3,1	-
Heimdal	19,3	140	15	5,3	8/11/16	4,8	-	-	6,0	-
Sleipner	20,0	270	9	5,5	8	5,5	0,1	94-03	-	-
Ekofisk	20,4	270	10	- **/7,6***	10	5,3	0,4	80-03	-	-

* WaMoS Bølgeradar, ** Waverider, *** Laser på sørlige flammetårn.

FX = Største 10 min middelvind i måneden i m/s

DD = Retning FX kom fra i grader

Dt = Dato FX inntraff

Max Hm0 = Største signifikante bølgehøyde i meter

Dt = Dato Max Hm0 inntraff

TAM = Månedsmiddeltemperatur

Av = Avvik fra normalen (1961-90) eller fra gjennomsnitt for oppgitt periode

Per = Periode for beregning av Av

TWM = Midlere sjøtemperatur

Takk for bidrag fra :

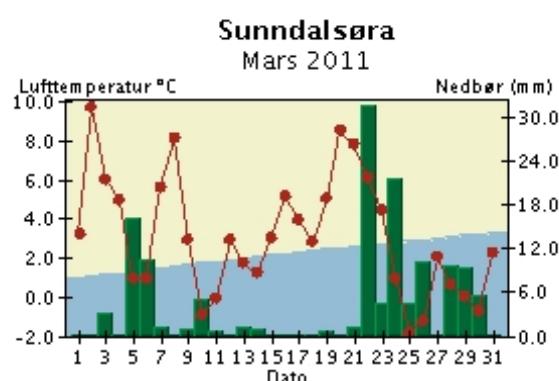
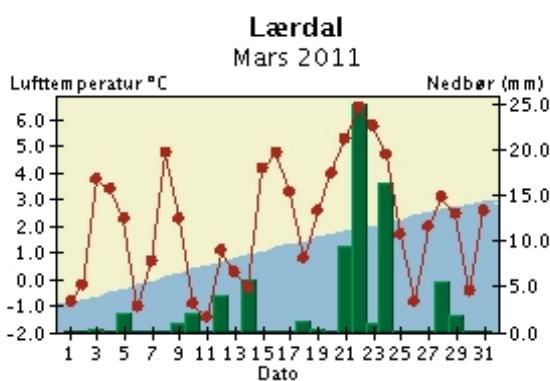
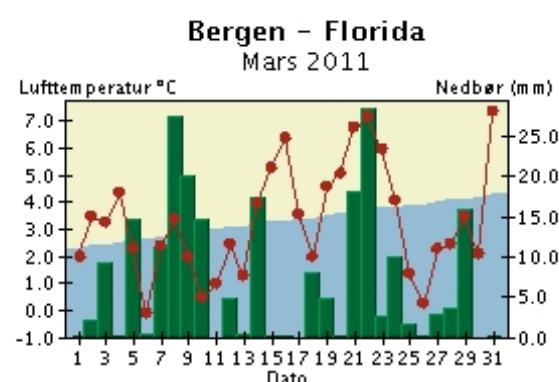
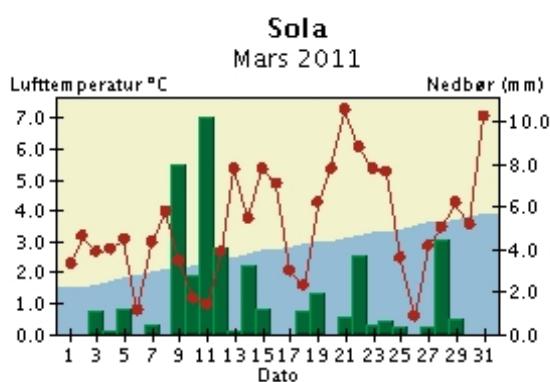
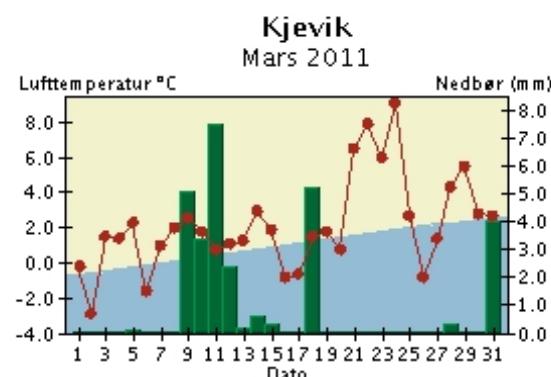
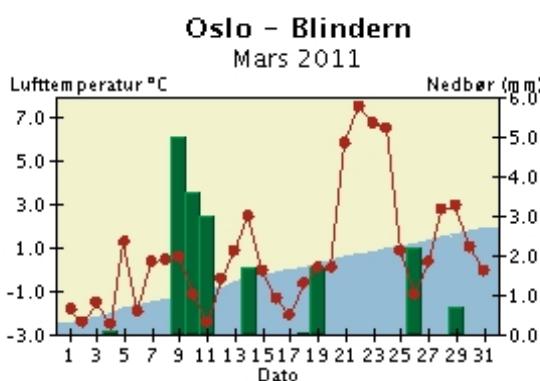
Åse Moen Vidal - klimatologisk database

Solfrid Agersten - Java applikasjon (KDVH)

Keywords : Norwegian climate, monthly statistics, temperature anomalies, precipitation anomalies, extreme events, anomaly maps

Døgn temperatur og døgn nedbør

Mars 2011

Døgn temperatur

Varmere enn normalen

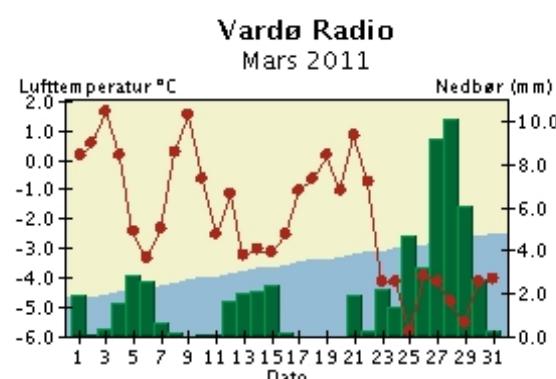
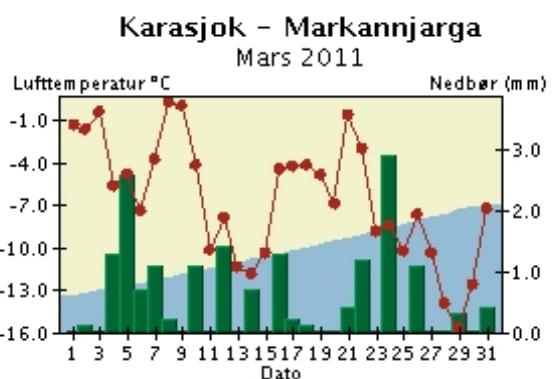
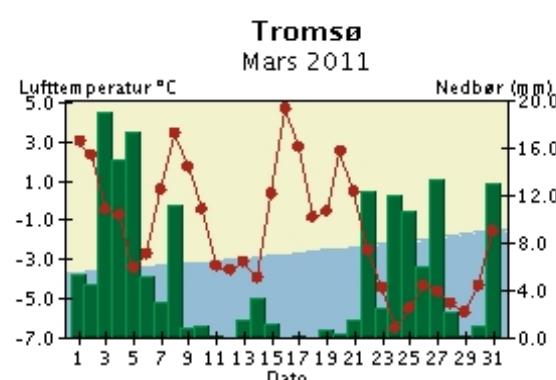
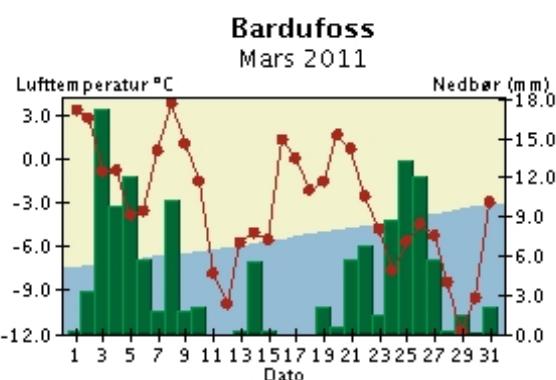
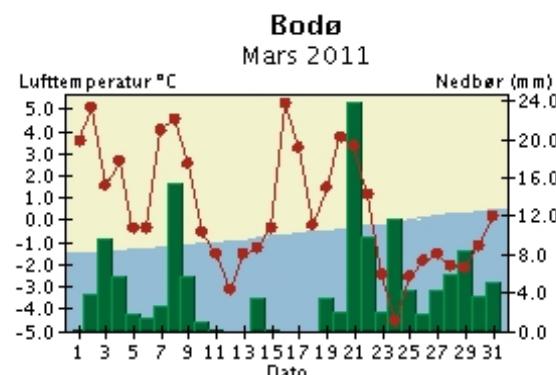
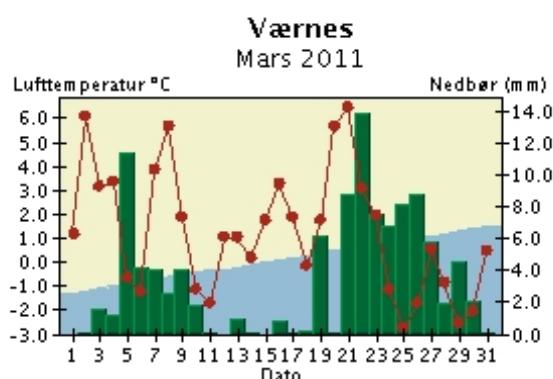
Kaldere enn normalen

Døgn nedbør

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgn temperatur og døgn nedbør

Mars 2011

Døgn temperatur

Varmere enn normalen

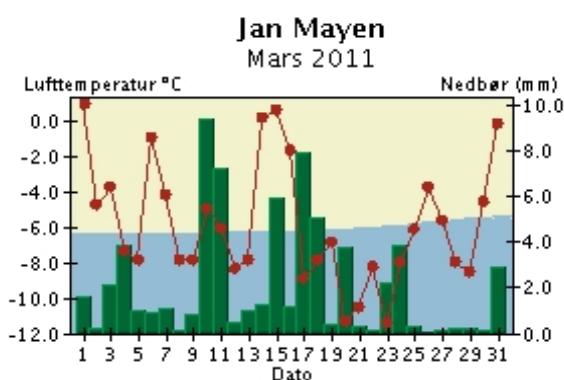
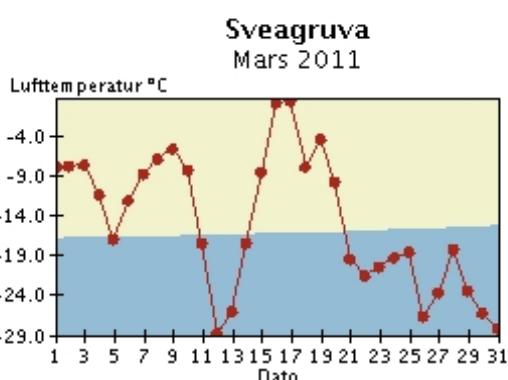
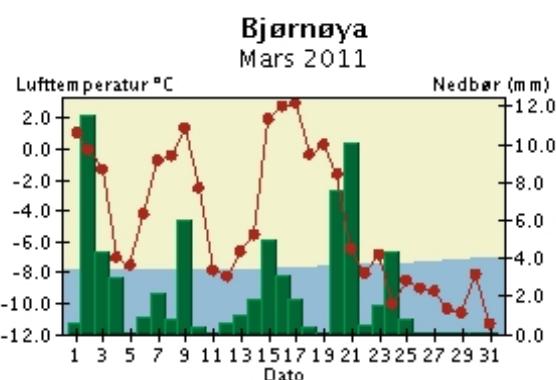
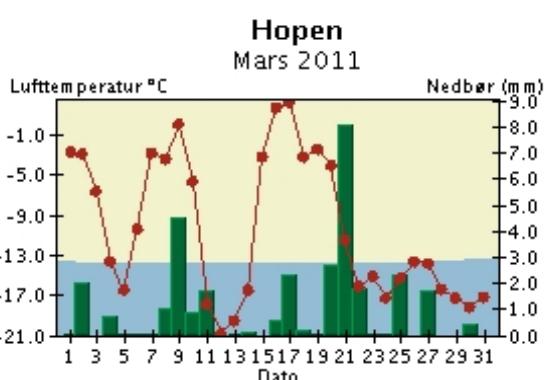
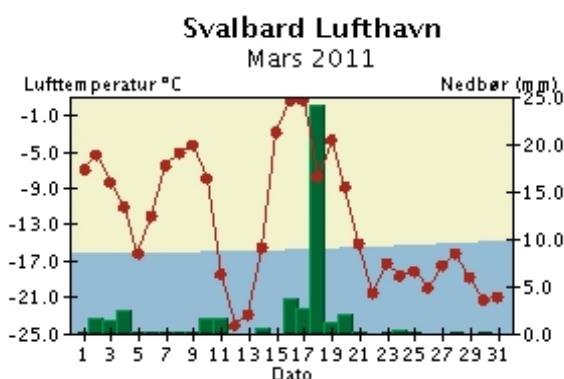
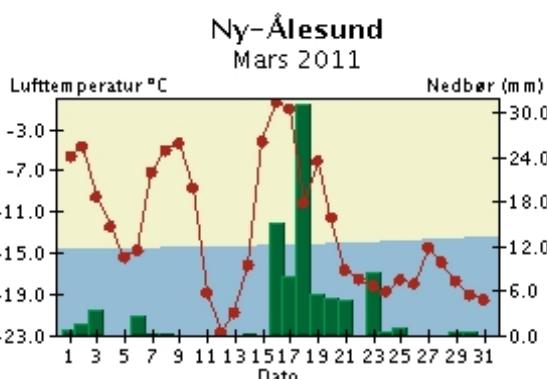
Kaldere enn normalen

Døgn nedbør

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diogrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgn temperatur og døgn nedbør

Mars 2011

Døgn temperatur

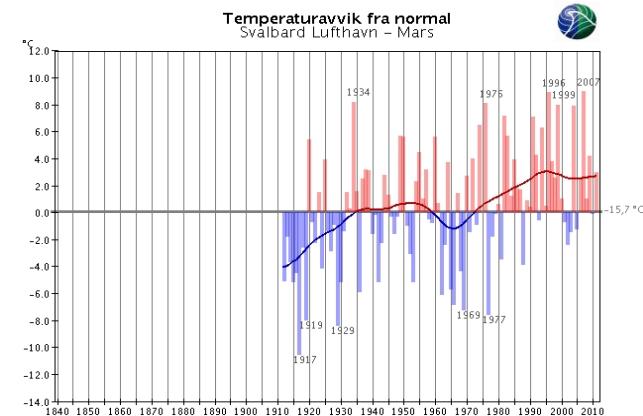
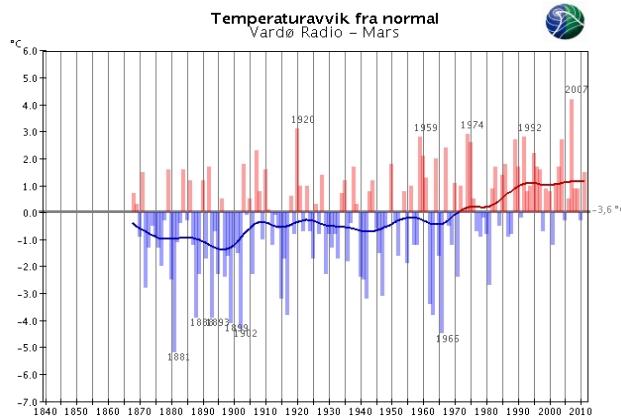
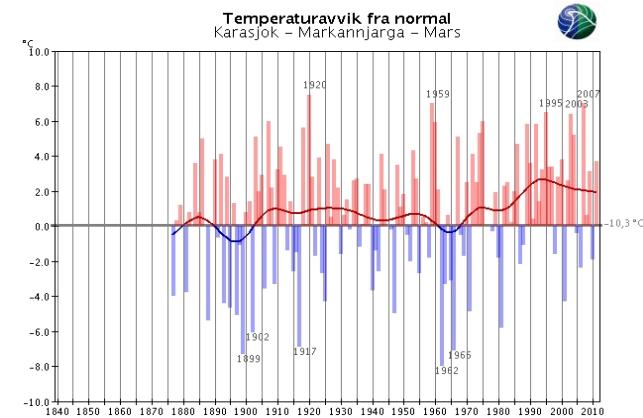
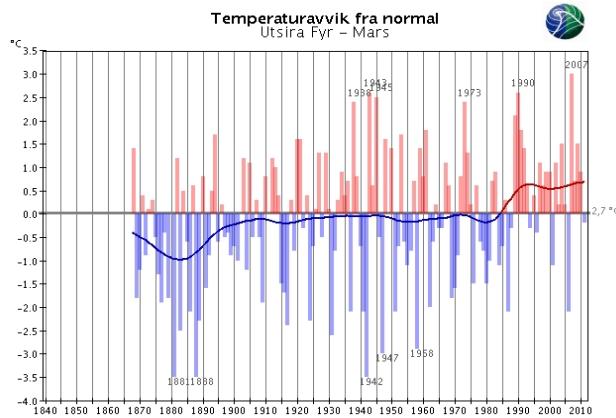
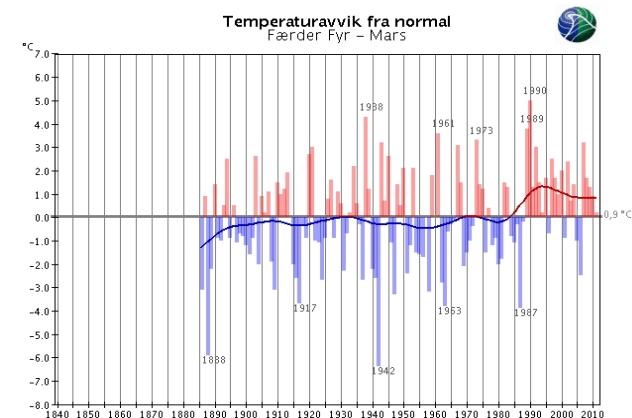
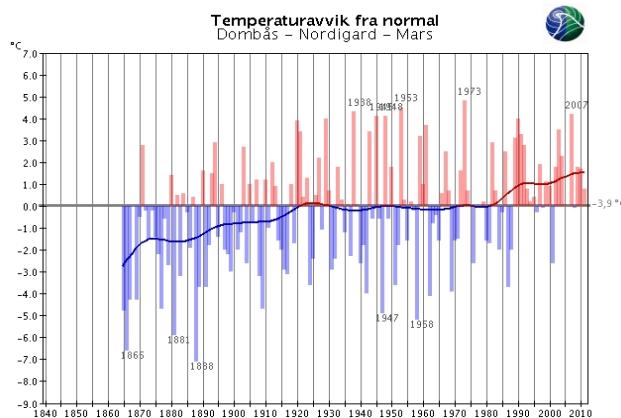
Varmere enn normalen
Kaldere enn normalen

Kaldere enn normalen

Døgn nedbør

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner Mars

Utjevnet, 10 år

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

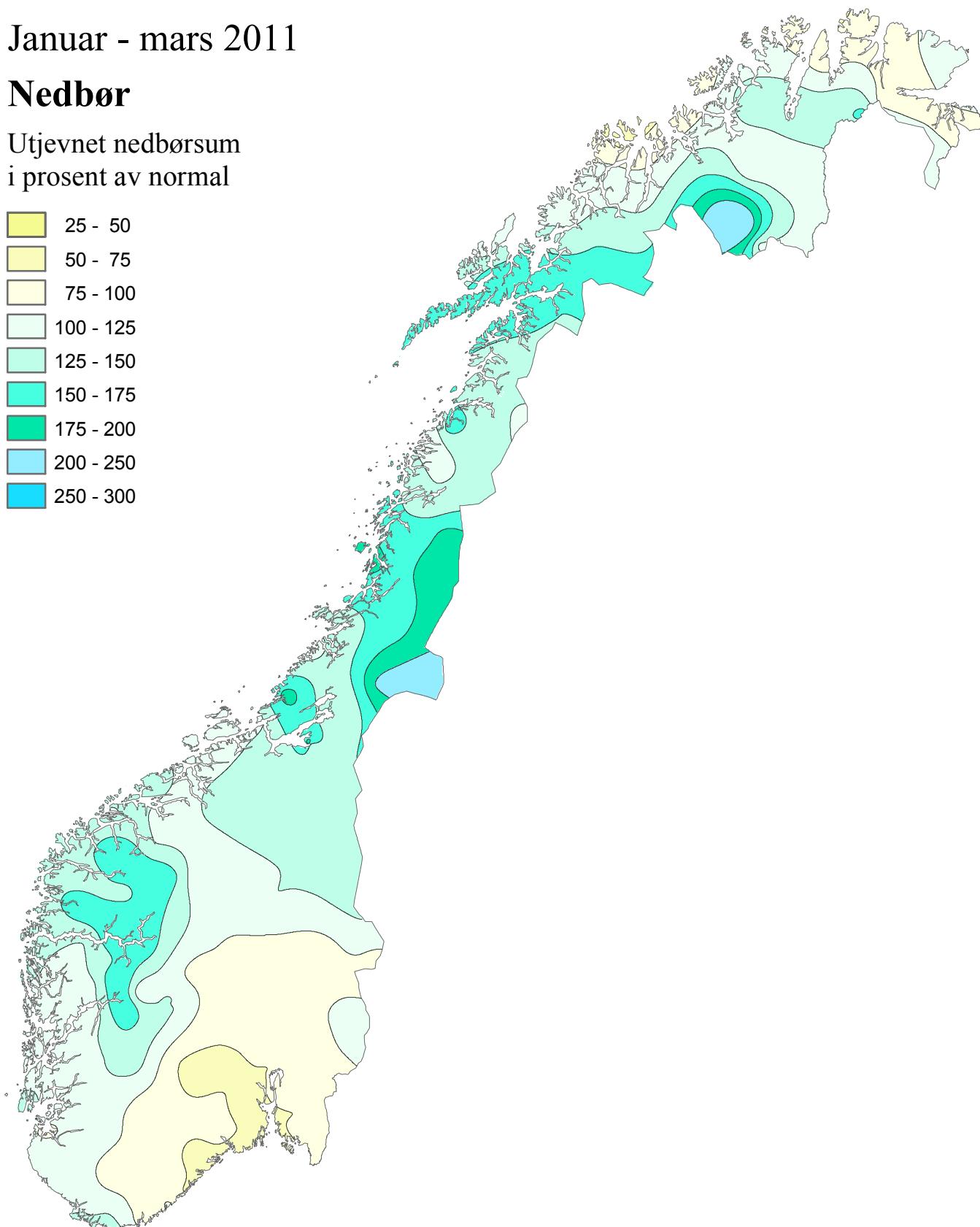
RCS-stasjoner (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dатaserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: <http://met.no/>

Klimatologisk månedsoversikt

Januar - mars 2011

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990

Utgitt: 01.04.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

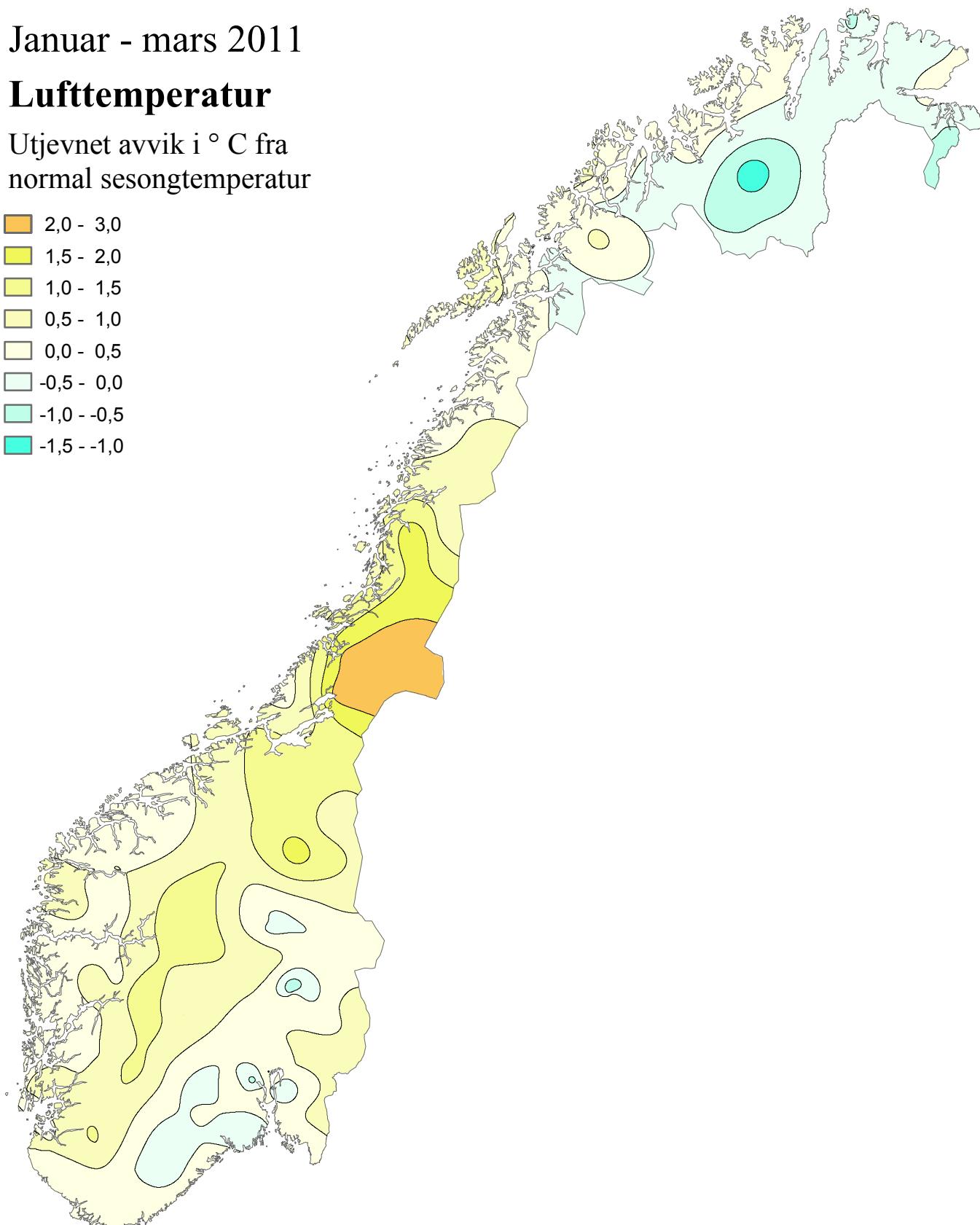
Klimatologisk månedsoversikt

Januar - mars 2011

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i ° C fra
normal sesongtemperatur

- 2,0 - 3,0
- 1,5 - 2,0
- 1,0 - 1,5
- 0,5 - 1,0
- 0,0 - 0,5
- -0,5 - 0,0
- -1,0 - -0,5
- -1,5 - -1,0

Normalperioden er 1961 - 1990.

Utgitt: 01.04.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Lufttemperatur og nedbør hittil i år

Januar-mars 2011

Hittil i år (januar-mars) var middeltemperaturen for Norge som helhet som normalen. Størst positive avvik fra normalen var det i indre deler Nord-Trøndelag der middeltemperaturen for perioden var 2-3 °C over normalen, mens deler av Finnmark hadde de største negative avvik med 1-1,5 °C under. Nedbøren for Norge som helhet var 130 % av normalen. Deler av Trøndelag og Finnmark har fått 150-250 % av normalen for perioden.

Lufttemperatur

Middeltemperaturen for Norge januar-mars 2011 var som normalen for denne perioden. Kaldest i serien som går tilbake til 1900 er 1966 som var 4,2 grader *under* normalen og varmest er 1989 med 4,2 grader *over*. I Finnmark var temperaturen *under* normalen i størstedelen av fylket med unntak for kystområdene i vest mens den i Troms bare var *under* i deler av innlandet. Fra Nordland og sørover var temperaturen *over* normalen, med unntak for mindre deler av Agder, Telemark, Buskerud, Akershus og Hedmark.

Størst positive avvik fra normalen hadde indre deler av Nord-Trøndelag, der middeltemperaturen for perioden var 2-3 °C *over* normalen, mens deler av Finnmark hadde de største negative avvik med 1-1,5 °C *under* normalen.

Høyest middeltemperatur for perioden januar-mars kom langs kysten fra Møre og Romsdal til Rogaland. Svinøy fyr var varmest med 3,3 °C (0,3 °C *over* normalen), etterfulgt av Kråkenes med 3,0 °C (0,3 °C *over*) og Ytterøyane fyr med 2,9 °C (0,2 °C *over*).

Lavest middeltemperatur kom på Finnmarksvidda. Karasjok - Markannjarga var kaldest med -14,7 °C (0,4 °C *under* normalen), etterfulgt av Kautokeino med -14,5 °C (0,6 °C *under*), Cuovddatmohkki med -14,4 °C (0,7 °C *under*) og Sihccajavri med -14,2 °C (0,2 °C *under*).

Den høyeste maksimumstemperaturen hittil i år er målt på Kongsberg Brannstasjon med 16,0 °C 21. mars. Den laveste minimumstemperaturen har Cuovddatmohkki med -42,5 °C 17. februar.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge som helhet 130 % av normalen for perioden januar-mars. Dette er det ca. 25 våteste for Norge som helhet. Våtest er 1990 med 200 % av normalen og det tørreste 1947 med 50 %. Nedbøren var over normalen for det meste av landet, men på store deler av Østlandet og Sørlandet, samt mindre deler av Troms og Finnmark, var den under normalen. Deler av Nord-Trøndelag, den sørligste delen av Nordland og deler av Finnmarksvidda fikk relativt mest med 150-250 % av normalen, mens Lofoten og deler av Vestlandet fikk 150-175 %. Som helhet fikk Trøndelag 155 % av normalen og det er det 12 våteste i serien som går tilbake til 1900. Våtest er her 1953 med 190 % og tørrest 1937 med 25 %.

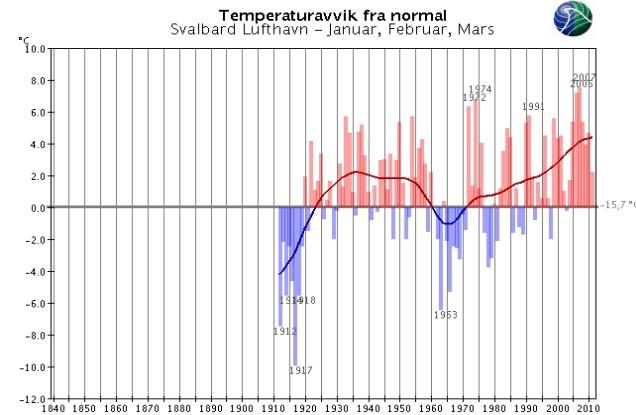
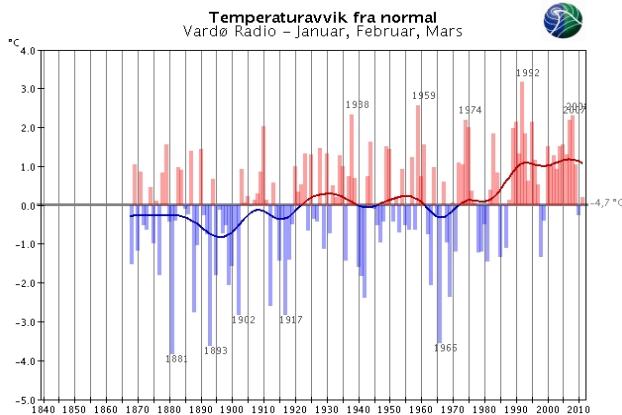
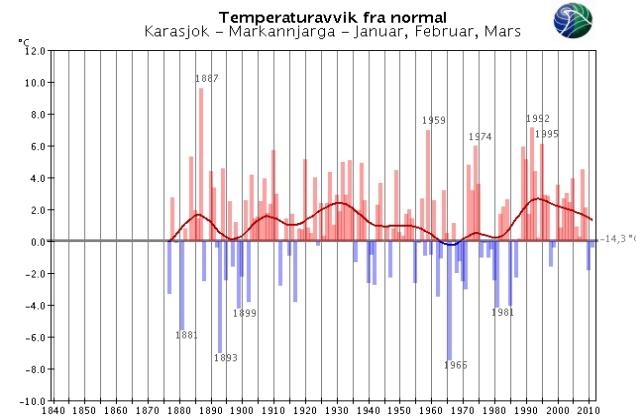
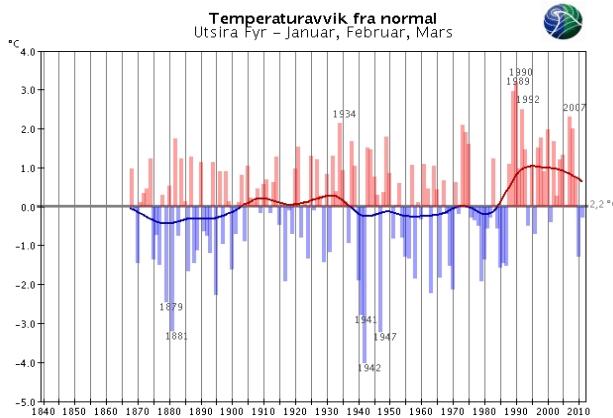
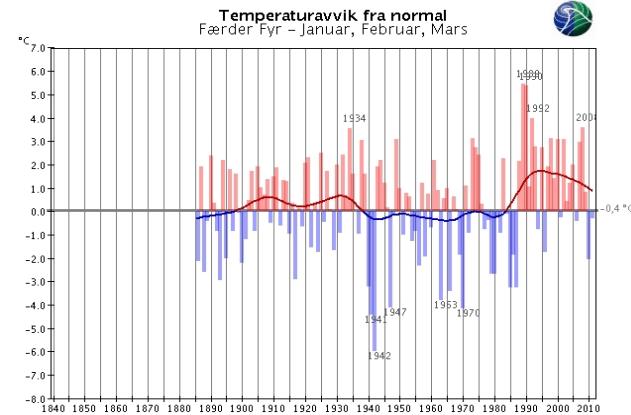
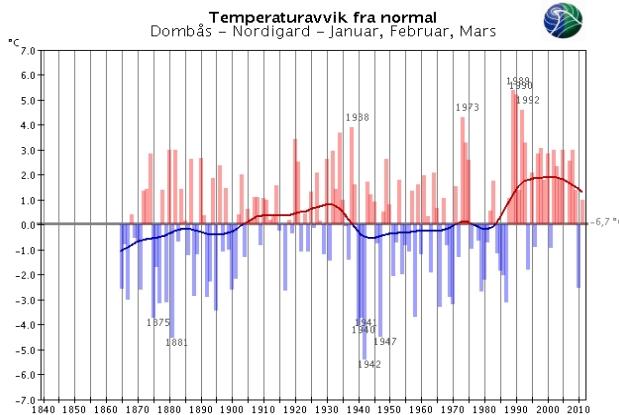
Botnen i Førde har med 1090 mm (157 %) fått *mest* nedbør hittil i år av stasjonene som er med i tabellen, etterfulgt av Takle med 1053 mm (129 %), Førde - Tefre med 864 mm (162 %), Modalen med 861 mm (foreløpig ingen normal) og Kvamskogen - Jonshøgdi med 860 mm (112 %).

Saltdal har fått *minst* nedbør hittil i år med 42 mm (64 % av normalen), etterfulgt av Skjåk med 46 mm (108 %), Veines i Neiden med 47 mm (64 %), Karasjok - Markannjarga med 51 mm (113 %), og Sihccajavri med 52 mm (118 %).

Botnen i Førde har målt den største døgnnedbøren hittil i år av stasjonene som er med i tabellen med 116 mm 22. mars. Nedbørstasjonen Eimhjellen (Sogn og Fjordane) fikk imidlertid 144,8 mm i det samme døgnet.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner

Januar-mars 2011

Utjevnet, 10 år

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

RCS-stasjoner (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dатaserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: <http://met.no/>

Rekorder

Data fra vær- og nedbørstasjoner som rapporterer daglig, og som har vært i drift ti år eller mer. "Start" angir første år med lokale mars-målinger.

Stasjoner med ny mars-rekord for døgnnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
15730	Bråtå - Slettom	Skjåk (Oppland)	58,4	22	1999	17.03.2005	14,9
49351	Tyssedal Ia	Odda (Hordaland)	67,0	22	2001	17.03.2005	47,4
49800	Fet i Eidfjord	Eidfjord (Hordaland)	47,7	22	1953	26.03.1961	38,4
53130	Fresvik	Vik (Sogn og Fjordane)	63,2	22	1979	09.03.1983	49,0
54600	Maristova	Lærdal (Sogn og Fjordane)	44,3	22	1895	02.03.1943	40,0
54780	Øvre Årdal	Årdal (Sogn og Fjordane)	47,5	22	1967	29.03.1976	46,6
55670	Veitastrond	Luster (Sogn og Fjordane)	71,7	22	1973	28.03.1976	63,0
56010	Høyanger Verk	Høyanger (Sogn og Fjordane)	117,0	22	1982	21.03.1993	112,0
56320	Lavik	Høyanger (Sogn og Fjordane)	129,0	22	1896	09.03.1983	121,5
56780	Sygna	Gauldal (Sogn og Fjordane)	120,7	22	1997	02.03.1997	113,5
57390	Skei i Jølster	Jølster (Sogn og Fjordane)	90,7	22	1969	31.03.1997	77,0
57480	Botnen i Førde	Førde (Sogn og Fjordane)	116,9	22	1896	31.03.1997	103,8
57660	Eimhjellen	Gloppen (Sogn og Fjordane)	144,8	22	1982	02.03.1997	124,5
57990	Gjengedal	Gloppen (Sogn Og Fjordane)	129,5	22	1972	02.03.1997	102,0
58320	Myklebust i Breim	Gloppen (Sogn og Fjordane)	82,0	22	1896	02.03.1997	78,3
59610	Fiskåbygd	Vanylven (Møre og Romsdal)	90,5	22	1970	31.03.1997	66,6
60400	Norddal	Norddal (Møre og Romsdal)	69,5	22	1896	10.03.1945	52,0
60500	Tafjord	Norddal (Møre og Romsdal)	54,6	22	1925	10.03.1945	52,6
70150	Verdal - Reppe	Verdal (Nord-Trøndelag)	34,7	22	1993	31.03.1997	16,9
73500	Nordli - Holand	Lierne (Nord-Trøndelag)	28,0	05	1989	28.03.1997	19,0
76470	Høyholm	Vevelstad (Nordland)	43,6	21	2001	20.03.2009	42,0
76530	Tjøtta	Alstahaug (Nordland)	28,9	21	1985	20.03.2009	24,3
82530	Kjerringøy - Os	Bodø (Nordland)	35,5	21	1979	20.03.2009	28,0
99840	Svalbard Lufthavn	Spitsbergen (Svalbard)	24,0	18	1976	14.03.1993	16,0

Stasjoner med ny mars-rekord for høy månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
15730	Bråtå - Slettom	Skjåk (Oppland)	116,7	1999	2002	70,4
53101	Vangsnes	Vik (Sogn og Fjordane)	179,0	1994	1998	117,0
71810	Åfjord - Momyr	Åfjord (Sør-Trøndelag)	332,8	1975	1990	331,9
73500	Nordli - Holand	Lierne (Nord-Trøndelag)	150,3	1989	1997	118,7
74530	Namsskogan - Bergli	Namsskogan (Nord-Trøndelag)	297,6	2000	2003	259,4
76450	Vega - Vallsjø	Vega (Nordland)	232,9	1991	1997	193,7
76470	Høyholm	Vevelstad (Nordland)	238,4	2001	2003	226,6
76530	Tjøtta	Alstahaug (Nordland)	154,7	1985	2003	154,0
83300	Steigen	Steigen (Nordland)	200,2	1916	1973	197,0
86500	Sortland	Sortland (Nordland)	287,6	1985	2003	278,7

Stasjoner med ny mars-rekord for lav månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
22790	Grimsrud i Begnadalen	Sør-Aurdal (Oppland)	11,0	1999	2003	19,9
38421	Senumstad	Birkenes (Aust-Agder)	35,0	2000	2002	45,4
96931	Polmak tollsted	Deatnu-Tana (Finnmark)	14,5	2000	2006	14,7
99330	Veines i Neiden	Sør-Varanger (Finnmark)	3,3	1958	1964	4,6

Stasjoner med ny mars-rekord for maksimumstemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Dato	Start	Forrige	°C
21680	Vest-Torpa II	Nordre Land (Oppland)	14,0	21	1987	27.03.1991	12,7
23420	Fagernes	Nord-Aurdal (Oppland)	13,4	21	1983	27.03.1991 31.03.1997	13,1